AVİM Yorum • No: 2025 / 50 • Mayıs 2025

İSVİÇRE'NİN TARAFLI VE BARIŞA HİZMET ETMEYEN TUTUMU - 2

Selenay Erva YALÇIN

Analist

İsviçre Parlamentosu ve CSI (Uluslararası Hristiyan Birliği) iş birliğiyle kurulan ve Güney Kafkasyada kalıcı barışı tesis etmek için vücut bulduğu iddia edilen Karabağ İçin Barış Girişimi adlı platform, geçtiğimiz pazartesi günü ilk toplantısını Bernde gerçekleştirmiştir.[1] Azerbaycan ve Ermenistan için artık bir müzakere konusu olmaktan çıkan ve Azerbaycanın hâkimiyetinin uluslararası hukuka dayanılarak dünya kamuoyunca tanındığı Karabağ bölgesi ile ilgili beyhude ara bozma çabalarının önemli bir göstergesi olan bu toplantı, içeriği itibarıyla da kışkırtıcı konuşmalara ev sahipliği yapmıştır.

Girişimin eş başkanı Müller-Altermatt, İsviçrenin insan hakları savunuculuğu sıfatıyla sözde Karabağ meselesindeki rolünün öneminden bahsetmiştir. Karabağ Ermenilerinin süreç içinde tehdit edildiği, aç bırakıldığı ve sınır dışı edildiği gibi asılsız ve tarafımızca incelenmiş[2] iddialar da eş başkanın konuşmasında kendine yer bulmuştur.[3]

Bir diğer katılımcı Tadevosyan, Azerbaycan hâkimiyetinde bulunan Karabağ bölgesinin sözde sağlık bakanı olarak tanıtılmıştır. Kendisi, bölgeden göç edenlerin Ermenistanda barınma sıkıntısı çektiğinden bahsetmiştir.[4] Bilindiği üzere Ermenistan hükümeti bir süre Karabağdan göç eden Ermeniler için barınma yardımı sağlamıştır. Geçtiğimiz haftalarda bu yardımın kesileceği duyurulmuştur.[5] Yardım kesintisi hakkında herhangi bir açıklama yapmayan Tadevosyan, Ermeni diasporasının ve İsviçrenin sürece kendi lehlerine yaklaşımını kamuoyuna hatırlatmıştır.

Ermenistanın eski dışişleri bakanı Oskanyan da toplantıya katılan isimler arasındadır. Ermenilerin Karabağa dönüşünün siyasi değil insani bir istek olduğun vurgulayan Oskanyan, uluslararası hukukun geri dönüşü desteklediğini ifade etmiştir.[6] İlginçtir ki Azerbaycanın Karabağdaki hâkimiyetinin tanınmaması suretiyle çiğnenen uluslararası hukuk, Ermenilerin geri dönüşü söz konusu olduğunda savların en büyük dayanağı haline gelmektedir. Diasporanın ve İsviçrenin ikiyüzlü tavrının bir başka göstergesi olan bu durum, barışın tesisi amacıyla kurulduğu iddia edilen girişime de güven duyulmasını engelleyen önemli bir sebeptir.

Toplantıda ayrıca İsviçrenin 2026da AGİT'e (Avrupa Güvenlik ve İşbirliği Teşkilatı) başkanlık edeceğinden bahisle sözde Karabağ meselesinin dünya kamuoyuna duyurulması için bir fırsat doğabileceği de vurgulanan başlıklardandır.[7] Ortada çözülmesi gereken bir sorun yokken, parlamento üyelerinin ve barış karşıtı eski yetkililerin bir araya gelerek neyi

çözmeye çalıştığı izaha muhtaçtır. Hal böyleyken tarafların müzakere etmediği, sonuçlandırıp bir kenara kaldırdığı, uluslararası hukukun mevcut durumu desteklediği günümüz koşullarında sözde meselenin yalnızca CSI ve İsviçre Parlamentosu ile sınırlı kalmayıp dünyaya yayılmak istenmesi akıl ve mantıkla açıklanabilecek bir hedef olarak görünmemektedir.

Toplantıya CSI cephesinden katılan Veldkamp; ABD, AB, Rusya gibi büyük güçlerin Güney Kafkasyadaki gerilimleri engellemeye çalıştığını, bu girişim vesilesiyle bu güçlerin toplanarak temeli adalet olan kalıcı barışı tesis edebileceğini ifade etmiştir.[8] Bu açıklama, bölgeyi ve koşulları uzun zamandır takip etmeyen bir kimsenin sözleri olarak yorumlanmalı ve göz ardı edilmelidir. Taraflar barış sürecine üçüncü devletlerin müdahalesini istemediklerini defaatle belirtmişlerdir. Sözü geçen büyük güçler ise barış sürecine karşı konumları aşikâr olan üçüncü devletlerdir.

Ayrıca belirtmek gerekir ki toplantıda artık Azerbaycan hâkimiyeti altında olan ve Karabağ olarak adlandırılan bölge, uluslararası hukuka aykırı şekilde Nagorno (Dağlık) Karabağ adıyla lanse edilmiş ve tartışmalar bu kavram etrafında yürütülmüştür. Uluslararası hukuk dayanak alınarak toplandığı iddia edilen girişimin asıl yüzü böylece toplantının tamamında hukuksuzluk yapılmak suretiyle kendini belli etmiştir.

Sonuç olarak barış sürecinin bir tarafının Azerbaycan olduğu unutularak yapıldığı düşünülen açıklamalar, tarafların hakkında görüşmeye gerek duymadığı mevzuları konu almaktadır. Altı çizilerek belirtildiği üzere farklı siyasi görüşlerden 19 parlamento üyesi bu girişim için bir araya gelmiştir. Mesele Diasporaya destek, Türk ve barış karşıtlığı olduğunda tüm farklılıkları bir kenara bırakıp kolaylıkla bir araya gelebilen grup, İsviçrenin barış ve normalleşme süreçlerine karşı konumunu bir kez daha gözler önüne sermiştir. Bu ve bunun gibi girişimlerin bölgede somut bir farklılık yaratmayacağı bilinen bir gerçektir. Ne var ki Ermenistan, hâlihazırda hassas olan barış sürecine zarar gelmesini engellemek amacıyla girişimin Ermenistanın mevcut politikaları ile çeliştiğine dair resmi bir açıklama ortaya koymadıkça soru işaretleri de varlığını korumaya devam edecektir.

**Görsel: Asbarez*

[1] Swiss Lawmakers Promote Nagorno-Karabakh Peace Initiative, *Swissinfo*, 27 Mayıs 2025, https://www.swissinfo.ch/eng/foreign-affairs/swiss-lawmakers-promote-nagorno-karabakh-peace-initiative/89416848.

[2] Mehmet Oğuzhan Tulun, Karabağ Anlatısını Kontrol Etme Mücadelesi: Ermeni Sivillerin Güvenliğine Karşı Azerbaycan Devletinin Egemenliği, *AVİM*, 10 Ekim 2023, https://www.avim.org.tr/public/index.php/tr/Analiz/KARABAG-HAKKINDAKI-ANLATIYI-KONTROL-ETME-MUCADELESI-ERMENI-SIVILLERIN-GUVENLIGI-ILE-AZERBAYCAN-DEVLETLETININ-EGEMENLIGI-KARSI-KARSIYA.

[3] Swiss Peace Initiative for Nagorno Karabakh Launched in Bern, *Asbarez*, 27 Mayıs 2025, https://asbarez.com/swiss-peace-initiative-for-nagorno-karabakh-launched-in-bern/.

[4] Swiss Peace Initiative for Nagorno Karabakh Launched in Bern, *Asbarez*, 27 Mayıs 2025, https://asbarez.com/swiss-peace-initiative-for-nagorno-karabakh-launched-in-bern/.

[5] Anush Mkrtchian, Armenian Government Defends Sharp Cut In Housing Aid To Karabakh Refugees, *Azatutyun*, 8 Nisan 2025, https://www.azatutyun.am/a/33377404.html .

[6] Swiss Peace Initiative for Nagorno Karabakh Launched in Bern, *Asbarez*, 27 Mayıs 2025, https://asbarez.com/swiss-peace-initiative-for-nagorno-karabakh-launched-in-bern/.

[7] Swiss Peace Initiative for Nagorno Karabakh Launched in Bern, *Asbarez*, 27 Mayıs 2025, https://asbarez.com/swiss-peace-initiative-for-nagorno-karabakh-launched-in-bern/.

[8] Swiss Peace Initiative for Nagorno Karabakh Launched in Bern, *Asbarez*, 27 Mayıs 2025, https://asbarez.com/swiss-peace-initiative-for-nagorno-karabakh-launched-in-bern/.

Yazar Hakkında :

Selenay Erva YALÇIN, 2020 yılında başladığı Ankara Hacı Bayram Veli Üniversitesi Hukuk Fakültesinden 2024 yılında mezun oldu. 2023 yılının Aralık ayında Avrasya İncelemeleri Merkezinin (AVİM) uygulamalı eğitim programını tamamladı. Ocak 2024 □□□ AVİM □□□ misafir araştırmacı olarak çalışmaya başlayan Yalçın, Mart 2025 itibariyle analist olarak görevine devam etmektedir. Halihazırda Hacettepe Üniversitesi Kamu Hukukunda yüksek lisansına devam eden Yalçın, AVİM □□□ soykırım hukuku ve Türk-Ermeni ilişkileri alanında çalışmalar yapmaktadır.

Atıfta bulunmak için: YALÇIN, Selenay Erva. 2026. " İSVİÇRE'NİN TARAFLI VE BARIŞA HİZMET ETMEYEN TUTUMU - 2." Avrasya İncelemeleri Merkezi (AVİM), Yorum No.2025 / 50. Mayıs 28. Erişim Kasım 10, 2026. https://mail.avim.org.tr/tr/Yorum/ISVICRE-NIN-TARAFLI-VE-BARISA-HIZMET-ETMEYEN-TUTUMU-2

Tel: +90 (312) 438 50 23-24 • **Fax**: +90 (312) 438 50 26
@avimorgtr
https://www.facebook.com/avrasyaincelemelerimerkezi
E-Posta: info@avim.org.tr
http://avim.org.tr

© 2009-2025 Avrasya İncelemeleri Merkezi (AVİM) Tüm Hakları Saklıdır